

Protestantse Kerkbode

van / voor alle gemeenten van de Protestantse Kerk Nederland in de provincie Groningen.

Voortzetting van de Groninger Kerkbode.

Uitgave: Luinstra Uitgeverij b.v. - Veldstreek 15 - 9354 VA Zevenhuizen

 2 GELOOFSGETUIGE

 3 VOOR DE JEUGD

 8 NEDERLANDSE LANDBOUW

 9 BOEKBESPREKING

GASTVRIJJE KERK

Heleen Maat

Op dinsdag 30 oktober jl. verscheen in Trouw het bericht dat de PKN het kerkasiel in Den Haag steunt. In de Haagse Bethelkerk is sinds vrijdag 26 oktober het Armeense gezin Tamrazyan ondergebracht. Omdat in de wet geregeld is dat de politie een kerk niet tijdens een viering mag binnenvallen, worden er estafettediensten gehouden. Ook René de Reuver, scriba van de Generale Synode van de PKN, ging op 30 oktober voor in de estafettedienst in Den Haag.

Deze actie past in het beleid van de PKN ten aanzien van het kinderpardon. Al jaren pleit de PKN voor een verruiming van de regels omtrent de asielverlening aan kinderen. Echter, niet iedereen die lid is van de PKN, deelt dit standpunt. Het hoeft geen betoog dat migratie een gevoelig onderwerp is in West-Europa. De omgang met vluchtelingen en asielzoekers is een buitengewoon ingewikkelde kwestie. De emoties kunnen hoog oplopen, en mensen kunnen scherp tegenover elkaar komen te staan. Dat bleek wel in de recente kwestie rond Lili en Howick, twee Armeense kinderen die uitgezet moesten worden, maar uiteindelijk toch mochten blijven.

De gevoeligheid van het onderwerp roept de vraag op of de kerken zich erin moeten mengen. De kerk is ten slotte een plek waar mensen in al hun verscheidenheid thuishoren. Door je als kerk uit te laten over de omgang met vluchtelingen en asielzoekers roep je wellicht tegenstellingen tussen mensen wakker. En tegenstellingen hebben we al genoeg in de kerk. Het standpunt van de Rooms-Katholieke kerk is wellicht ingegeven door dergelijke overwegingen. Bisschop De Korte (voorheen bisschop in Groningen) doet niet mee aan de preekstafette, omdat de kwestie buitengewoon ingewikkeld is en om een meer fundamentele doordenking door de bisschoppen vraagt. Immers, zo zei hij, dit gaat over kinderen, maar ook over de verhouding tussen kerk, politiek en rechterlijke macht. De leiding van de PKN heeft anders beslist.

Je kunt je afvragen of het verstandig is dat de leiding van de PKN zo helder positie kiest in het debat over het kinderpardon. Het is echter niet vreemd dat zij zich in deze kwestie mengt. De omgang met vreemdelingen en vluchtelingen is een kwestie die in de Christelijke traditie altijd de aandacht heeft gehad. In de Tora is de omgang met vreemdelingen herhaaldelijk aan de orde. Er dient zorg voor hen te zijn, zeker wanneer ze arm en behoeftig zijn. In diezelfde lijn laat Jezus zich uit. Hij behandelt vreemden en vrienden op dezelfde wijze en laat er geen twijfel over bestaan dat de liefde van God zich uitstrekt, niet enkel over de eigen groep, maar over alle mensen. Ook uit de brieven van Paulus spreekt een vergelijkbare sfeer. De omgang met vreemdelingen zoals die in de Christelijke traditie wordt voorgesteld is dan ook voor velen bron van inspiratie geweest, en nu nog, om zich in te zetten voor het lot van vluchtelingen.

Dat wil niet zeggen dat er precies in de Bijbel te vinden is hoe we moeten handelen in het geval van het kinderpardon en andere migratievraagstukken. Bijbelteksten kunnen nooit zonder meer uit hun verband worden genomen en in de huidige tijd worden toegepast. Het denken

over gastvrijheid in de Christelijke traditie moet in iedere situatie en ieder tijdsgewricht opnieuw worden gedaan. Het vraagt om zorgvuldig denkwerk en behoedzaam handelen. Het is echter een uitgemaakte zaak dat gastvrijheid, zorg voor vreemdelingen en inzet voor hen die geen helper hebben, centrale waarden zijn in de Christelijke traditie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Christelijke inbreng in het migratiedebat discussie oproept. De nadruk op gastvrijheid en zorg voor zwakken en kleinen schuurt met de huidige trend in de maatschappij om grenzen te sluiten en de eigen groep voor te laten gaan. Het is dapper van de leiding van de Protestantse kerk dat zij desondanks haar nek heeft willen uitsteken.

De leiding van de PKN realiseert zich terdege dat haar standpunt discussie oproept. De Reuver merkt daarover op: "We begrijpen de politieke moeilijkheden, maar wij zijn kerk. We hebben elk onze eigen verantwoordelijkheid. Het evangelie vraagt nooit blinde gehoorzaamheid aan de overheid." In zijn optiek betekent dat dat de kerk de plek is waar het verhaal van mensen wordt gehoord. Niet de cijfers spreken het laatste woord in de kerk, maar het verhaal van mensen. De Christelijke traditie heeft haar eigen geschiedenis in de omgang met vreemdelingen. Het is goed dat de kerk haar stem laat horen. Zij heeft haar eigen inbreng in de discussie, en het kan geen kwaad dat die schuurt, wringt en weerstand oproept. Integendeel, zou ik zeggen. Daarbij is het goed te bedenken dat de kerk niet spreekt uit naïviteit, maar uit eeuwenlange ervaring in de omgang met vreemdelingen.

Heleen Maat is predikant in Aduard-Den Ham-Fransum; zij is lid van het redactieteam

'Ik was een vreemdeling en jullie namen Mij op'
(Matteüs 25: 35)